

23. Februar 1866, for Indmarkens Vedkommende nogle gamle Regler i Chr. V.'s Norske Lov 3—12—16 til 23 —, og de er i Nutiden ganske utilstrækkelige til at skaffe Landbrugerne den for deres Arbejde nødvendige Fred, saa meget mere som en talrig Klasse af Jordbrugere nu ikke er lodtagne i Haugen, men ganske overvejende er interesserede i Indmarksbruget. Det foreliggende Lovforslag, der hviler paa et af Landbokommissionen af 1908 udarbejdet Udkast og er vedtaget af Lagtinget, tager Sigte paa at afhjælpe disse Mangler. Forslaget bygger foruden paa de gældende Bestemmelser om Fred i Udmarken væsentlig paa en norsk Lov af 16. Maj 1860 og — særlig hvad Sagernes Behandling angaar — paa de danske Love af 1869 og 1872 om Hegn og Mark- og Vejfred.

Lovforslagets Kapitel 1, om *Hegn*, indeholder følgende Hovedregler om Hegnspligten: I *Indmark* kan Nabo af Nabo*) kræve Hegn for Heste og Kvæg. — *Imellem Indmark og Udmark* kan Udmarkens Ejer kræve Hegn for Heste, Kvæg og Faar. Hegnspligten paahviler Indmarken. Ved Vedtægt paa Grandestævne kan det bestemmes, at Hegnet skal være *fælles* for flere eller alle Indmarkslodder i Bygden. — *Imellem Udmark og Udmark* kan Nabo kræve Hegn af Nabo, saafremt han godtgør, at Hegnet for begge Ejendomme vil være af overvejende Nytte i Forhold til Bekostningen, eller at den bestaaende Tilstand medfører en uforholdsmæssig Ulempe for hans Ejendom. Om Hegnet skal frede for Kvæg og Heste eller tillige for Faar, afgøres i Tilfælde af Tvist af Hegnsynsmændene.

Kapitel 2 omhandler *Ansvar for Husdyr* og giver Regler dels for de Tilfælde, hvor Dyrets ulovlige Tilstedeværelse paa den paagældende Ejendom paa viselig skyldes menneskelig Virksomhed, dels for hændelig Skade. I sidstnævnte Henseende bevares for *Udmarkens* Vedkommende væsentlig de nugældende Forskrifter i Havgeloven af 1866; for *Indmarkens*

*) I saa Fald skal de sammenstødende Ejendomme tage hver sin Halvdel af Hegnet. Dog skal den, der ikke selv forlanger Hegn, og som godtgør, at denne Bestemmelse vilde uforholdsmæssig betyngte ham, nyde billig Formindskelse i sin Hegnspligt.